

HEMLIG

2022-07-25

VÄSTMANLANDS
TINGSRÄTT

B 3383-22
Aktbilaga 32

35:1 OSL, 18:1 OSL/tero

RÄTTSMEDICINALVERKET

RÄTTSPSYKIATRI STOCKHOLM

Box 4044, 141 04 HUDDINGE

Telefon, vx: 010-483 45 00 Fax: 010-483 45 99

E-post: rpst@rmv.se · www.rmv.se

HEMLIG**RÄTTSPSYKIATRISKT UTLÅTANDE**

Expedieringsdatum

2022-07-25

Rättsmedicinalverkets dnr

S2022-T0174

VÄSTMANLANDS
TINGSRÄTT
Rotel 4**Beslut om rättspsykiatrisk undersökning**

Domstol Västmanlands tingsrätt	Mål nr B 3383-22	Beslutsdatum 2022-06-23	Beslut inkom till RMV MALNR: B 3383-22 2022-06-27 32
Domstolens frågeställningar Gärningen begången under påverkan av allvarlig psykisk störning Allvarlig psykisk störning vid undersökningen Rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning Till följd av den allvarliga psykiska störningen saknat förmåga att inse gärningens innebörd Till följd av den allvarliga psykiska störningen saknat förmåga att anpassa sitt handlande efter sådan insikt Självförvållat rus eller annat liknande tillstånd vid gärningen			

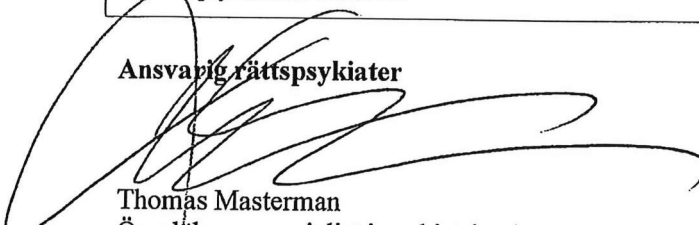
Den undersökte

Efternamn och förnamn Engström, Alex	Personnummer 20050804-5077
Folkbokföringsadress VASAGATAN 39 LGH 1201,722 15 VÄSTERÅS	Samordningsnummer
Annan vistelseadress	Identitet styrkt genom Medföljande transportpersonal
Misstänkt för Försök till mord	Häktad Ja ☒ Nej ☐

Rättspsykiatriska slutsatser

Härmed bedöms
att Alex Engström har begått de aktuella gärningarna under påverkan av en allvarlig psykisk störning,
att han vid tiden för undersökningen lider av en allvarlig psykisk störning,
att han till följd av sitt psykiska tillstånd och personliga förhållanden i övrigt har behov av psykiatrisk vård som är förenad med frihetsberövande och annat tvång,
att det därmed finns medicinska förutsättningar att överlämna honom till rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap 3 § brottbalken,
att det till följd av den psykiska störningen finns risk för återfall i brottslighet av allvarligt slag.
Överväganden om förmåga att inse gärningarnas innebörd eller anpassa sitt handlande efter sådan insikt vid gärningstillfället, samt överväganden om självförvållat rus eller annat självförvållat tillstånd vid gärningstillfället, återfinns i det rättspsykiatriska utlåtandet

Ansvarig rättspsykiater

Thomas Masterman
Överläkare, specialist i psykiatri och
rättspsykiatri, docent i rättspsykiatri

Rättsmedicinalverket ser gärna att domstolen tillsänder undersökningsenheten kopia av domen.

Sändlista: Domstolen (digitalt), Mottagande vårdinrättning om tillämpligt (1 ex)

Rättspsykiatrisk bedömning

2 (10)

RÄTTSPSYKIATRISKT UTLÅTANDE

Expedieringsdatum Rättsmedicinalverkets dnr
2022-07-25 S2022-T0174

uppgifter Engström i polisförhör lämnat och i utredningssamtal lämnar avseende eventuell intag av narkotika före gärningstillfället är motstridiga. I förhör antyder han att han någon gång före gärningstillfället fått i sig '[REDACTED]', ett slanguttryck som används för att beskriva [REDACTED]. I samtal säger han dock att det var kvällen innan gärningstillfället som han [REDACTED] och möjligen fått i sig andra okända substanser – [REDACTED] och att han vid själva gärningstillfället upplevde sig vara [REDACTED] än [REDACTED]. Av journalanteckningar från den ortopediska mottagning där den handskada Engström ådragit sig vid gärningarna akut åtgärdades framgår att man där också ombesörjde tagning av "polisens drogprover". Dock har resultaten från den förmodade efterföljande rättskemiska analysen av dessa prover inte bifogats den version av förundersökningsprotokollet som vid tiden för den rättspsykiatriska undersökningen är tillgänglig för utredningsteamet. Att Engström under frihetsberövandet, utan tillgång till rusmedel, [REDACTED] och [REDACTED] bedöms i vart fall – på ett för frågeställningen avgörande sätt – tala emot att hans [REDACTED] vid gärningstillfället helt kan förklaras som den [REDACTED].

Vid utvärdering av risken för återfall i brottslighet av allvarligt slag används instrumentet HCR-20 V3¹ som stöd, med förbehållet att instrumentet enligt användarmanualen är avsett att användas vid bedömning av män och kvinnor 18 år och äldre. Hos den 16-åriga Engström bedöms de tyngst vägande riskfaktorerna vara de [REDACTED] han [REDACTED]. Därutöver bedöms sociala riskfaktorer, i form av [REDACTED], också ligga honom till last. Sammantaget bedöms att risken för framtida våldsanvändande och risken för framtida allvarligt våldsanvändande är höga (där skalstegen är låg, medelhög, hög), och att den förhöjda risken i båda fallen betingas av [REDACTED]. I ett hypotetiskt scenario där risken för allvarligt våldsanvändande bedöms vara särskilt hög blir Engström – [REDACTED]. Den förhöjda risken för allvarligt våldsanvändande innebär ur ett rättspsykiatriskt perspektiv att en dom om rättspsykiatrisk vård rimligen bör förenas med särskild utskrivningsprövning. För att minska återfallsrisken bör Engström [REDACTED].

¹ Douglas KS, Hart SD, Webster CD, Belfrage H (2013) HCR-20 V3: Assessing Risk of Violence – User Guide. Burnaby, Kanada: Mental Health, Law and Policy Institute, Simon Fraser University.

RÄTTSMEDICINALVERKET
RÄTTSPSYKIATRI STOCKHOLM

HEMLIG

RÄTTSPSYKIATRISKT UTLÅTANDE

Expedieringsdatum Rättsmedicinalverkets dnr

2022-07-25 S2022-T0174

[REDACTED]

Engström instämmer i den rättspsykiatriska bedömningen [REDACTED]

Expedieringsdatum Rättsmedicinalverkets dnr
2022-07-25 S2022-T0174

Bakgrund

I utdrag från Polismyndighetens belastningsregister, daterat den 23 juni 2022, förekommer Engström inte. Han har inte tidigare varit föremål för vare sig rättspsykiatrisk undersökning eller § 7-undersökning. Baserat på hans erkännande i polisförhör har tingsrätten den 27 juni 2022 – utan föregående § 7-undersökning – förordnat om rättspsykiatrisk undersökning.

Fyra utredningar ingår i denna undersökning. Den medicinsk-psykiatriska utredningen och socialutredningen ger en översikt av Engströms kroppsliga och psykiska hälsa respektive en sammanfattning av hans livshistoria. I psykologutredningen finns bland annat överväganden kring hans agerande vid de misstänkta gärningarna, och omvårdnadsutredningen ger en bild av hans fungerande på vistelseavdelningen. Enligt tingsrättens förordnande är ändamålet med undersökningen att ge domstolen underlag för att kunna bedöma om Engström begått gärningarna under påverkan av en allvarlig psykisk störning och i så fall tillståndets betydelse för frågan om påföljdsvalet enligt 30 kapitel 6 § brottsbalken, och kunna bedöma om det finns medicinska förutsättningar för att överlämna honom till rättspsykiatrisk vård enligt 31 kapitel 3 § brottsbalken. Undersökningen ska omfatta frågan om Engström till följd av en eventuell allvarlig psykisk störning saknat förmåga att inse gärningarnas innebörd eller förmåga att anpassa sitt handlande efter en sådan insikt; frågan om han i anslutning till gärningarna själv genom rus eller på något annat liknande sätt vållat det tillstånd som utgör den allvarliga psykiska störningen; samt frågan i vilken utsträckning förutsättningarna för överlämnande till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning är uppfyllda.

Den bilagda socialutredningen ger vid handen att den blott 16-årige Engström [REDACTED] [REDACTED] Han har haft fungerande kamratrelationer och fritidsintressen, men [REDACTED] [REDACTED] och [REDACTED]. Han har just slutfört första året på gymnasiets byggprogram och är tidigare ostraffad. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] Engström är nu misstänkt för två fall av försök till mord på personer som han trodde var poliser. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] Hans uppgifter om substansbruk i närtid är motstridiga och resultat från drogtest i samband med gripandet finns inte tillgängligt. Vid undersökningen har Engström, [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] Sammantaget bedöms ur ett socialt perspektiv att Engström vid gärningstillfället lidit, och vid tiden för undersökningen fortfarande lider, av en allvarlig psykisk störning. Ingenting av vikt bedöms tala däremot.

Expedieringsdatum Rättsmedicinalverkets dnr
2022-07-25 S2022-T0174

I den bilagda medicinsk-psykiatriska utredningen framkommer att det i [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] Engström är nu misstänkt för att med kniv ha angripit två för honom okända män.
I förhör och utredningssamtal förklarar han att han vid tiden för gärningarna upplevde att
målsägandena [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] Medicinsk-psykiatriskt bedöms också att tillståndet
utifrån sin art och sin grad motsvarar en allvarlig psykisk störning i brottsbalkens mening.

Aktuella gärningar

Engström är på sannolika skäl misstänkt för försök till mord i två fall. Enligt uppgifter i polisens förundersökningsprotokoll består brottsmisstankarna i att han på morgonen den 21 juni 2022 – i eller i närheten av ett parkeringshus tillhörande ett köpcentrum i Västerås – med kniv ska ha huggit en 43-årig man och en 54-årig man, båda för Engström okända. I polisförhör har Engström erkänt att han den aktuella morgonen attackerat två män med kniv.

I polisens sammanfattande promemoria utifrån upprättade handlingar framkommer följande. På morgonen den 21 juni 2022 beordrades flera patruller till ett köpcentrum i Västerås med anledning av att en man med kniv högg mot folk. På plats påträffade en patrull en blödande man som pekade ut gärningsmannen, som på uppmaning av en polisman med draget vapen släppte kniven och lade sig på marken. Polisen samtalade med flera vittnen, som återgav hur de först sett en man med hund i släptåg jaga en annan, skadad man, och sedan sett hur en tredje man som var i färd att ringa till polisen i sin tur blev angripen av mannen med hunden. Enligt vittnena hade mannen med hunden under hela händelseförloppet tett sig lugn.

I ett förhör dagen efter gärningarna berättade den gripne gärningsmannen – som identifierats som Engström – att han dagen för gärningarna, som flera gånger förut [REDACTED]
[REDACTED] och han även fått i sig [REDACTED] före gärningstillfället hade han sett en man han [REDACTED]
[REDACTED] gå in i köpcentrumets parkeringshus och valt att följa efter mannen. Engström attackerade sedan mannen med sin kniv, med avsikt att döda honom. Utanför parkeringshuset fick Engström sedan syn på en annan man som han [REDACTED]
[REDACTED] varpå han angrep även denne man, också med avsikt att döda honom. När försvararen under häktesförhandlingen frågade ut Engström om hans inställning till de misstänkta brotten svarade denne att han attackerat den båda männen på grund av att [REDACTED] [REDACTED] och

Expedieringsdatum Rättsmedicinalverkets dnr
2022-07-25 S2022-T0174

[REDACTED]

I utredningssamtal säger sig Engström misstänka att han kvällen före gärningarna i samband med kvällsmålet "fått i [sig]" okända substanser som påverkat hans beteende nästa morgon.

[REDACTED]

[REDACTED] Vid gärningstillfället kände han sig dock enligt egen beskrivning [REDACTED] allmänt brukar han dock [REDACTED]. Engström förklarar att han dagen för gärningarna var [REDACTED] då han insett [REDACTED] han var; sedan ett par dagar tillbaka hade han också upplevt att [REDACTED]

[REDACTED] Han tillägger att han dagen för gärningarna vaknade med en plan och att han därför, till skillnad från de två föregående dagarna, tog med sig en kniv när han lämnade hemmet. [REDACTED]

[REDACTED]

Drivkraften bakom gärningarna bedöms således på ett tydligt, avgörande sätt ha betingats av [REDACTED]. I väntan på resultat från den rättskemiska analysen förblir det oklart om även intag av rusgivande ämnen påverkat hans agerande vid gärningstillfället.

Den rättspsykiatriska undersökningen

Engström anländer till undersökningsenheten den 5 juli 2022. Som framgår av den bilagda omvårdnadsutredningen är han vid ankomsten – och under resterande vistelsetid – ålagd åklagarrestriktioner gällande gemensamhetsvistelse, brev, besök, telefon och nyhetsmedia.

I samtal med den inskrivande läkaren är Engström [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] Han kvarstannar på observationsenheten på grund av åklagarrestriktionerna och [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Expedieringsdatum Rättsmedicinalverkets dnr

2022-07-25 S2022-T0174

[REDACTED]
[REDACTED] Engström får återkommande vistas på en avdelning [REDACTED] tillsammans med personal, vilket fungerar väl. [REDACTED]
[REDACTED] Engström genomför under utredningstiden en handoperation då han i samband med gärningarna skadat sig. Efter operationen får han besvär att [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Av den bilagda psykologutredningen framgår att Engström medverkar i utredningssamtal. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] Det som ur ett psykologiskt perspektiv talar för förekomst av en allvarlig psykisk störning vid tiden för gärningarna är Engströms [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] Det framkommer egentligen inget som ur ett psykologiskt perspektiv talar emot förekomst av en allvarlig psykisk störning vid gärningarna. Även vid undersökningen ger Engström uttryck [REDACTED]
Han uppvisar vidare en [REDACTED] Fastän Engström varit under en period säkerställt drogfri och även [REDACTED] bedöms han [REDACTED]
[REDACTED] Sammantaget bedöms det ovan, ur ett psykologiskt perspektiv, tala för förekomst av en allvarlig psykisk störning även vid tiden för undersökningen.

Diagnostisk bedömning

Engström bedöms någon gång före gärningstillfälle [REDACTED]
[REDACTED]
och [REDACTED] att [REDACTED] och [REDACTED]
är tillståndet [REDACTED] med den [REDACTED] men [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] ställs [REDACTED] diagnosen [REDACTED] enligt

RÄTTSPSYKIATRISKT UTLÅTANDE

Expedieringsdatum Rättsmedicinalverkets dnr

2022-07-25 S2022-T0174

med hur den beskrivs i manualen [REDACTED], där [REDACTED] att [REDACTED]
kan [REDACTED] att [REDACTED] om [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

² American Psychiatric Association (2013) Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5:e upplagan). Arlington, USA: American Psychiatric Publishing.

Expedieringsdatum Rättsmedicinalverkets dnr
2022-07-25 S2022-T0174

Detta Rättsspsykiatriska utlåtande är utformat enligt Rättsmedicinalverkets föreskrifter
HSLF-FS 2015:31.

Underlag

Medicinsk-psykiatrisk utredning av:	Thomas Masterman Överläkare, specialist i psykiatri och rättsspsykiatri, docent i rättsspsykiatri
Socialutredning av:	Hanna Almaleh Forensisk socialutredare, socionom
Psykologutredning av:	Anna Kask Legitimerad psykolog
Omvårdnadsutredning av:	Mikael Danielsson Utredande rättsspsykiatrisk kontaktperson

Källor

Handlingar i mål nr B 3383-22, Västmanlands tingsrätt
Handlingar, Kriminalvården
Handlingar, Socialtjänsten Västerås
Journal, Barn- och ungdomshälsan, Västerås
Journal, Barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning, Västerås
Journal, BUP Akutenhet, Stockholm
Journal, BUP-akutmottagning Uppsala
Journal, Ortopedkliniken, Västerås sjukhus
Journal, Södersjukhuset, Handkirurgiska mottagningen

Expedieringsdatum
2022-07-25

Rättsmedicinalverkets dnr
S2022-T0174

Efternamn och förnamn Engström, Alex	Personnummer 20050804-5077
---	-------------------------------

Denna medicinsk-psykiatriska utredning utgör underlag för det rättspsykiatriska utlåtandet med avseende på domstolens frågeställningar.

Sammanfattning

Alex Engström är en snart 17-årig yngling med ärftlighet för substansmissbruk och bipolär sjukdom. I lågstadieåldern hade han själv med anledning av utagerande beteende i ett halvår uppföljning inom barn- och ungdomspsykiatri, och enligt egen utsago har han sedan ett par år tillbaka missbrukat cannabis. Engström är nu misstänkt för att med kniv ha angripit två för honom okända män. I polisförhör och utredningssamtal förklarar han att han vid tiden för gärningarna upplevde att målsägandena var poliser som förföljde honom. Därutöver har Engström under frihetsberövandet gett prov på en rad andra psykotiska fenomen, däribland rösthallucinationer och upplevelser av att andra kan läsa hans tankar och styra hans beteende, vilka kvarstått efter insättande av antipsykotisk medicinering. Diagnostiskt är hans tillstånd förenligt med ett ihållande schizofrenilikande syndrom. Medicinsk-psykiatriskt bedöms att tillståndet utifrån sin art och grad motsvarar en allvarlig psykisk störning i juridisk mening.

Ansvarig rättspsykiater

Thomas Masterman

Överläkare, specialist i psykiatri och
rättspsykiatri, docent i rättspsykiatri